

PERIÒDICH SATÍRICH,

SUMARIETICH, DEBUTETICH Y BITEBETICH

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ALFONSO DAUDET.

Observador delicat
y elegantíssim prosista,
còpia ab destresa may vista
y admirable propietat.

Es parisien; pero son
sas obras tant celebradas,
que avuy están escampadas
per tots los àmbits del món.

TRAFICAS.

No sols se roba ab trèbuch; se roba també ab
las balansas: no sols s' assassina ab lo ganivet;
hi ha una manera de acabar lentament ab la vida
del ciudadá, y es la falsificació de las sustancias
alimenticias.

Lo Sr. Tobella, pèrit agrónomo é ilustrat direc-
tor de *L' art del pagès*, ha donat sobre aquest
tema, dos conferencias molt interessants en lo
Centre catalá. Allá, y no pasejantse per Madrit,
hauriam volgut veure á D Francisco de Paula.
Escoltant y prenent nota de las maulás de que 's
valen los falsificadors de aliments, tal vegada li
haurian vingut ganas d' empendre una campa-
nya més profitosa que la d' enterrar primeras pe-
dras y fomentar exposicions universals de per-
riure.

La mala alimentació es causa segura de dege-
neració física, moral é intelectual: lo cos neces-
sita reparar las forsas perdudas, y si en lloch de
sustancias reparadoras se li dona veneno, no es
estrany que la mortalitat' aumenti y que la rassa
humana decayga.

En pocas poblacions ha adelantat tant com á
Barcelona l' art de falsificar las sustancias ali-
menticias, com clarament vá demostrarho 'l se-
nyor Tobella en las sevas conferencias. En tals
materias *tothom fa eleccions*, es á dir, *tothom fa
fraw*. En aquest punt marxém al davant de la
civilisació.

O sinó fassan una proba: passin quinze días en
qualsevol població de fora y menjin allí lo que
produheix la terra, y al tornar á Barcelona, jo 'ls
juro que no trobaran such ni bruch en cap ali-
ment. Aquí 'ns ho empassém tot per obra de la
costúm; pero las conseqüencias apareixen dia-
riament en la nota de las defuncions que publi-
can los periòdichs, y 's poden veure á totes ho-
ras en las caras cloróticas y anémicas, en lo tem-
perament raquílich y en lo predomini de la
escrófula que leguém als nostres fills, com una
herencia irrenunciable.

L' inventiva dels falsificadors, á no produhir
tant funestas conseqüencias, faria riure.

Lo Sr. Tobella, després de dividir en sòlidas y líquidas, las sustancias falsificables y falsificadas, vá cantar una verdadera lletanía de traficadas. Seguimlo si son servits:

OLI.—Se falsifica de mil maneras; pero principalmente per medi dels olis industrials. Tot lo que unta es oli, y qui oli remena 'ls dits se 'n unta. Ló consumidor lo compra per bó, l' emplea confiat... y ja ha begut oli.

LLET.—Sustancia destinada principalmente á las personas de salut delicada, y á pesar de tot, una de las que més se falsifican. ¡Si se n' hi fan de traficadas!

Dirán que queda 'l recurs de ferla munyir en presencia del consumidor. ¿Sí? Donchs escoltin una anécdota:

—Cabrer, ¿á quant me 'n faréu pagar de la llet munyíntmela al mèu davant?

—A vuit quartos lo patricò.

—¿Y munyíntmela jo mateix?

—A dotze quartos.

¿Comprenen la cosa?

Aixís y tot hi ha que descónfiar fins de las cabras que passen á domicili: moltes están prenyadas, altrás han cabridat de poch y en aquests cassos, la llet es veneno. Y las que no 's troban en aquest estat, alimentadas ab fullas de col y sal per treuren més de la que poden dar, produheixen aygua, xarigot, tot lo que vulgan... menos llet.

TE.—La major part del que 's ven, ja ha servit pèls xinos y per molts que no 'n son. No obstant l' últim que 'l compra, per lo bèn enganyat que queda, es lo més xino de tots.

CAFÉ.—Lo Sr. Tobella recomana comprarlo crú y torrârsel á casa. La industria ha adelantat de tal manera que avuy fins hi ha máquinas per fer grans de café torrat.

Ademès ja es cosa sapiguda que 'l café que ha servit en los establiments de ral, passa als de sis quartos y després als carretons de dos. Durant aquest trànsit, pert la sustancia; pero conserva 'l nom, y 'l nom es lo que importa.

CERVESA.—Beguda qu' en lloch de refrigerar y alentar, produheix mal de ventre, porque la major part de las vegadas no ha vist sols la lupulina y ha fermentat malament.

—A Cristo, deya un gitano, no van donarli fel y vinagre: van donarli cervesa.

ESPERIT DE VI.—Desde que som súbdits de Alemania lo gastém de patatas, de grans, de tot.... menos de ví. Aquesta mixtura produheix més estragos que una guerra. Ab ella hem lograt desacreditar los vins espanyols; y 'ls que l' usan, per pacífichs que sigan, s' enterboleixen y 's tornan busca-rahons, ó com si diguessem, se tornan prusians.

LICORS.—Figúrinse l' esperit de ví alemany ab trampa. Una tintura, unas quantas gotas d' essencia, y borrarera al canto.

No cal pas que 'ls alemanys se trenquin lo cap buscant melenitas, ruboritas, ni altrás sustancias explosibles: per abatre á la rassa llatina 'ls basta y sobra ab los esperits de industria y tots los seus derivats.

VINAGRE.—Menos ab ví, ab tot se fá vinagre, especialment ab oli de vidriol y aygua. Y qui jemma ja ha rebut.

VI.—Un detall: dada la població de Barcelona, haurían d' entrarne 1,000 cargas diarias, y á duras penas n' entran 200. ¿D' ahont surten las 800 restants? ¡Misteris de la química! Per més informes, los ventrells que pateixen de cor-agre.

Apart d' aixó 'l ví de nom, pero no de fet, se ven á un preu escandalós. Los cullitres se queixan de no poderse 'l treure á cap preu: aquest any ha baixat dos tersos, y aquí 's ven al mateix preu de sempre.

Aixó sí; avuy un taberner sembla un marqués, y més val ser taberner que... que regidor.

Passém á las sustancias sòlidas.

FRUYTS Y VERDURAS.—Sinó porque veig que no 'ls hi surtiría á comple, fins creuria que falsificavan las cols, las favas y 'ls pésols. ¿Han tastat may res tant insípít com las verduras que 's venen á Barcelona? En quan á las patatas hi ha varios medis per ferlas semblar novellas; pero 'l més usat consisteix en ruixarlas ab sal-fumant. Gran sistema per rejuvenir patatas y morir jove.

SUCRE.—S' hi barreja guix y polvos de mármol. ¡Polvos de mármol! Ja tenen la primera materia per construhirse 'l panteon.

XACOLATA.—Sustancia que ho admet tot menos lo cacao; rosegons de pá, trossos de galeta corcada y fins mangra per donarli color. ¡Embolica que fá fort! ¡Barreja que fá xacolata!

Fins devegadas hi arribat á creure que ab lo xacolata que avuy día 's fabrica, no hi ha convent de frares possible.

PA Y FARINAS.—¡Vaya un altre renglò! A Perelló (provincia de Tarragona) s' explota una mina de una terra blanca, que casi tota fá cap á Barcelona. Y ja fá molts anys que dura. Recordo qu' en la *Gaceta de Cataluña* vaig atacar aquesta trafica indigna, y un representant de la empresa vá venirme á trobar, dihentme que al barrejar la terra de Perelló ab la farina feya un bè al consumidor.

¿Saben per qué? Porque, segons vá dirme, la terra aquella conté una gran cantitat de magnesia, y aixís lo consumidor menja y 's purga á la vegada.

¡Que no hi haja un presiri per fer purgar aquesta estafa, als seus autors!

PEIX.—«¡Que acaba de sortir del aygua! ¡Miri que caragolat! ¡Miri quínas ganyas tant vermel·las!»

Y en efecte: está caragolat porque li lligan la qua ab lo cap per medi de un cordill, y tè las ganyas rojas porque las hi pintan ab sanch de bou ó de moltó.

Tal com ho dich: avuy s' aplica la pintura á la restauració del peix: los que 's dedican á aquest tráfeh portan lo nom de *pintadors de ganya*. Vejin si hem adelantat.

CARN.—En l' escorxador de Barcelona, qu' es entre paréntesis un dels més indecents del mon, se sacrifican tots los rebrechs del univers. Carn asquerosa, tísica, inmasticable, aquí no hi ha més carn que la que posan los carnicers, venent la del escorxador tres vegadas més cara de lo que costa.

Ningú com ells: unas quantas horas de tallar á la plassa y á passeig. A la nit al teatro, carregats d' anells y brillants com si fossen toreros.

Entre 'ls toreros y 'ls carnicers no hi ha més que una diferencia: 'ls toreros los guanyan exposant la pell propia, y 'ls carnicers los arreplegan exposant la vida del pròxim.

Coneixent aquests antecedents y altres que omitim per no fernes pesats, diguin si no vivim per miracle.

Lo mal ha pres tals proporcions que las autoritats haurian de adoptar midas molt rigurosas.

En lloch d' enviar periodistas á la presò y á presiri; quan més no valdria enviarhi als sofisticadors de las sustancias alimenticias! Un article de periódich, per venenós que siga, no fá mal á ningú; los aliments falsificats produheixen en cambi numerosas víctimas y son los agents més actius de la degeneració del nostre poble.

P. DEL O.

PRIMAVERA.

Aquí la tenen, tan fresca, tan simpática y tan mona com sempre.

Per ella si que 'ls anys no passen. Després del 84 ve 'l 85, després del 85 ve 'l 86, després del 86 lo 87...

Y com si tal cosa,
galana y flayrosa,
retorna gronxantne
son púdich cosset.

Hi ha personas que s' admiran davant de la estupenda invenció del calendari, y consideran com un gran home—ó com una gran dona, porque 'l sexo del inventor encara está en dupte—al que va empescarse semblant novetat.

Per mí no hi ha res més tonto ni més perfectament inútil.

May hi necessitat calendari, ni per sapiguer quan hi ha eclipse, porque tan mateix, tots los eclipses solen ser invisibles.

¿Quina utilitat reporta l' almanach? ¿de qué cura? ¿per qué serveix?

Pósinse las mans al pit y responguin desapassionadament.

¿Per sapiguer quàn es lo sant de vostés? Prou que 'ls ho recordan los parents que de bon dematí venen á felicitarlos, per veure si hi cau algun xocolata ó si 'ls convidan á dinar.

¿Per sapiguer lo sant dels altres? Menos: quan ve 'l sant d' algún amich ó conegut, no tinguin cuydado qu' ell s' olvidi de fels'hi present, ab la deguda anticipació, ab un retintín especial que equival á dir:—;Si 'm vols regalar alguna cosa!...

¿Per estar enterat de l' aproximació de Carnestoltes? Tampoch: massa que se 'n enteran per las mascaretas primerencas que dos mesos avants del diumenje de *Quincuagésima* corran ja per aquests carrers de Deu.

¿Per coneixe la entrada del istiu? Bastant la fan notar los gossos mossegant á tot bitxo y 'ls venedors de vanos japonesos pregonant la sèva mercancia á *quatre* y á *sis*.

¿Per sapiguer que som al hivern? Per recordarnosho tenim las castanyeras y 'ls panallons.

Y pues, ¿per qué serveix lo calendari?

Per res; com no siga

per doná un xich de feyna á las imprentas... y fernos caminar á las palpentas.

¿Cóm ho conech jo que ve la primavera, á pesar de no tenir *parnöstrich*?

Molt senzillament.

Vaig qualsevol dia pèl carrer y comenso á veure en totas las botigas:

«Se venden requesones.»

«Matons de Pedralbes.»

«Sucursal de ca la Serafina.»

«Ramilletes de natilla y otros artículos para regalos.»

Dòno quatre voltas y 'm trobo per tot arreu baylets ab platas de crema, eriatos ab pastels rematats ab una figura, minyonas ab castells de *crucán* y torres de cabell d' àngel...

Qualsevol observador vulgar, en vista de semblant espectacle pensaría:

—Avuy es Sant Joseph.—

Pues vaig més enllá; estench una mica més la mirada, y 'm dich:

—Demá entrém á la Primavera.—

Y may m' equivoco, á pesar de no tenir calendari.

Ni penso equivocarme may, á no ser que treguin á Sant Joseph de puesto.

Com si lo vell y decrepit repugnès de veures en contacto ab lo nou y floreixent, al apuntar la encantadora estació florida desapareixen las antiqualas y las cosas serias y empalagosas.

Los manguitos comensan á amagarse.

Las capas van encaminantse als armaris.. y á las caixas de préstamos.

Las castanyas s' evaporan, deixant per uns quants dias la s'ava plassa al *montato caliente*.

En los teatros retiran las obras vellas.

En las tendas desan los géneros de la estació finida.

Hasta 'l govern per no ser menos, també ha retirat los duros vells.

Ab la circumstancia agravant de que no ha volgut donárnosen de nous.

La primavera es més generosa que 'l govern

Paga y no cobra, fá riure sense volguernos mal, mata las cosas vellas y las sustituheix ab otras cosas novas y flamants.

¿Los arbres han perdut las fullas secas y grogas?

La primavera n' hi encastará de novas y verdas.

¿La nèu ha mort las últimas flors?

La primavèrn 'n fará neixe un núvol de mil colors y de mil variadas essencias.

Tot rebrota, tot reviu, tot se regenera.

Ahir mateix m' ho deya un fulano:

—Ja ho veu quina cara tinch més *primaverat*.

Y, en efecte, traginava una fesomia que semblava un covenant de maduixas.

—¿Vol dir?— vaig preguntarli—que aquestos grans son obra de la estació?

—Sens dupte: cada any, en aquesta época, 'm pasa 'l mateix.

—Ja estaria bèn divertit, pues, si anés á viure verbi-gracia á Van-Diemen, ahont diu que hi reyna una eterna primavera!—

Y l' home, fent un gesto d' horror, vá murmurar:

—;Y tal!

Pero aixó son insignificancias que no valen la

pena, sobre tot pèls que possehim caras que no 's ressenten gayre dels cambis d' estació.

Si la primavera tè aquests petits inconvenients, tè en cambi altrás numerosas ventatjas que tot-hom sab apreciar.

Tothom, desde 'ls animals més grossos, fins als sers més inofensius de la creació, Mallorca inclusive.

Ara no 's veu casi bè cap aucell... com no sigan las ratas-pinyadas ab mocador vermell y *polaras* blavas que 's passejan al vespre per la Rambla.

Pero ja veurán aviat quíns núvols de bestioletas nos vindrán á sobre.

«Volverán las oscuras golondrinas...»

Tornarán los vols de cadeneras y passarells.

Tornarán los falsiots y las calandrias.

Tornarán los mosquits y las papallonas...

Tot torna, tot, tot...

O sinó, ja ho veuhén.

Hasta torna en Rius y Taulet.

Que no deixa de ser un bon *pácaru*.

A. MARCH.

MODUS VIVENDI.

Era en Bernat molt trempat y la Rosa molt xamosa, y com per D u destinat ella estimava á en Bernat y en Bernat també á la Rosa.

Aixís, disfrutant del bell amor, per sa dolça estrella la donzella y lo donzell, ella 's moria per ell y ell 's moria per ella.

La María, nena hermosa, parenta del aymador, oferí sa ma preciosa, á en Joan, cosí de la Rosa que posá en ella l' amor.

Los pares, reflexionant van passar dia tras dia, fins que acordaren eix plan: casá á la Rosa ab en Joan y á en Bernat ab la María.

Los minyons desesperats, malehint sa infausta sort, al veurers amanessats, varen jurá entussiasmats adorarse hasta la mort.

Y en Bernat, un dematí diguè á son aymat torment: —Veyam, Rosa, ¿vols vení á Fransa? — Diguè que sí y cap allá falta gent.

Los pares al veure aixó primer van desesperarse, mes posantse á la rahò, van enviarlos lo perdò y 'l permís pera casarse.

Tan grossa fou l' alegria que van teni 'ls fugitiús, que al fi ab gran algarabía, plam, se presentan un dia á sos pares respectius.

Y allí, d' alegria plens fentse promesas sens treva, y sospirs y juraments, varen quedar molt contents

cada qual á casa seva.

Aixís, ab pau y alegría van aná 'ls dias passant, y després... ¡ves qui ho diria! la Rosa fuig ab en Joan, y en Bernat ab la María.

PEPITO ITALIA.

CARN Y PEIX.

COLOQUI BUFO-QUARESMAL.

La escena, casi es supérfluo dirho, passa en un rebost perteneixent á la cuyna d' una casa habitada per una familia de costums sumament puras y patriarcals.

PERSONATJES... diguemne *personatjes*, per dirne alguna cosa: —Un *llus* d' aspecte venerable y un magnífich tall de *filet*:

Lo peix obra la boca ab marcada insolencia, com si 's rigués del *filet*: aquest se 'l mira —á pesar de no tenir ulls — ab ayre de despreci, y comensa 'l xibarri.

LLUS.—¡Infelis! ¿encare vols tenir agallas? ¿no comprens que ara com ara estás baix lo meu domini y que de tú ningú 'n fa cas?

FILET (que á la quènta ha vist *Los Valientes*): —¡Jé, jé!

LLUS.—¡Si sabías la llástima que m' inspiras! ¡Si comprendessis lo ridícul paper qu' estás representant!

FILET.—¡Jé, jé!

LLUS.—Sí, ja pots riure, poca solta, ja pots riure: perque durant tot l' any t' has emportat las simpatías del amo y has sapigut ferte duenyó del seu estómach, creus tal vegada qu' en plena quaresma podrás fer lo mateix... ¡llús, mil vegadas ilús!

FILET, (*girantse d' esquena al peix*):

«Canta, compañero, canta, canta tú, que jo no 'n sé.»

LLUS.—Valdría més que cantessis lo *Requiem*... ¡ximple!

FILET (*tombantse repentinement*): —Ey, tú, cara de llástimas, vés de tenir compte en lo que dius: una cosa es insultar y un' altra cosa es dir tonterias.

LLUS (*satisfet per haber fet empipar á la carn*): —Aixís m' agradas, imbécil: á més de veuret á recó, encare buscas que algú 't dongui un mal tanto.

FILET —¿A mí? ¡Ay Llus, y que n' ets de llús! Si á mí ara 'm dongués la gana, en un santiamen t' hauria tapat la boca y quedarias més escorregut que un congre salat... pero 'm fas pena y no vull fer llenya del arbre caygut

LLUS.—¿Qué significan totas aquestas bravatas?

FILET.—Significan que beus molt á gallet y que avuy rebrás un desengany com un tiburón.

LLUS.—Potser tú 'n rebrás un com un elefant.

FILET.—Ab trompa y tot?... ¡Mare de Déu... quíns llussos més criaturas corran avuy dia per aquestas cuynas!

LLUS (*una mica impacient*): —¡No sé per qué pots dirho aixó! ¡No sé...!

FILET (*cantant ab una barra espantosa*):

«Yo no sé

por qué

por qué

por qué me reliré...»

L' ARRIBADA DEL ARCALDE.

LLUS (*preocupat per la calma del Filet:*)—
Ja veuràs, tant se me
'n dona si cantas com
si fas tamborellas: ets
Carn, ets un enemich
del ànima, y de tú se
'n pot esperar qualse-
vol inconveniència. Jo
estich molt tranquil
perque sè que ara som
à la Quaresma y que
mentres duri aquesta
temporada, jo sol po-
dré passejarme per la
cuyna, pèls plats y per
la taula.

FILET.—¡Alsa, alsa!
¡quin discurs tan
llarch! En ma vida ha-
via sentit cap llus en-
rahonant de *corrido*
tanta estona.... ¡Bè,
bè!... ¡Con que, tú sabs
que ara som à la Qua-
resma!...

LLUS (*ab ayre pro-
vocatiu:*)—¡Sí, sí, sí!

FILET.—Pues jo tam-
bè ho sè... pero ade-
mès sè un' altra cosa
que tú no la sabs.

LLUS.—Prou que m'
ho penso: alguna can-
só nova d' aquestas
que cantan las criado-
tas.

FILET.—¡Calléu! ¡Las
criadotas! ¡Lo gran
personatje! Qualsevol
se pensaria que ets una
ballena de trescentas
toneladas! Pèl demès,
lo que jo sè no es una
cansò nova, sinó un
romanso vell, molt
vell...

LLUS (*arrontsant las
espatllas ab despre-
ci:*)—¡Psé! ..

FILET.—Galleja tant
com vulguis; pero jo t'
asseguro que continuarás á recó y que quedarás
tant llus com sempre, sense que l' amo t' diri-
geixi una sola mirada y sense disfrutar l' altíssim
honor de revolcarte pèl sèu plat.

LLUS.—¡Paraulas... paraulas! ..

FILET.—Dintre poch rato sabrás lo que valen.

LLUS.—L' amo es cristiá...

FILET.—¡Jé, jé!

LLUS.—L' amo no ignora 'l pecat que comete-
ria menjante

FILET.—¡Jé, jé!

LLUS.—Ara acabarás de riure.... (*escollant*)
aquí vè la minyona...

FILET.—Me 'n alegro ..

Silenci: se senten los passos de la criada que 's va
aproximant. Lo Llus y 'l Filet, cadascú desde 'l sèu
puesto, tenen la mirada fixa en la porta del rebost.

CRIADA (*entrant:*)—¡Vaya una màniga mès am-
pla gasta la gent beata! Tè; ab la excusa de que 'l
senyor ha comprat una butlla, ara resulta que
avuy menjarem de carn...

¡Que repiquin las campanas!
¡que 's disparin carretillas!
Saludém al nostre arcalde
y á sas inmensas patillas!...

LLUS (*en veu baixa y apretantse las dents:*)—
¡Traició!

FILET (*rihent ab tot descar:*)—¡Jé, jé! ..

Ego.

ACUDITS.

Per havérseli reventat un quinqué de petróleo,
va produhirse un criat terribles cremaduras.

Tenia mans y cara totas embutlloladas, y men-
tres lo metje l' asisstia exclamava:

—¡Ay mareta meva, jo estich ben fresch!

E. COMA.

Un pagés entra tot determinat á la casa de la
vila, demanant que li extengan la cédula.

—¡Quán val? pregunta.

—Tres rals. respon lo dependent.

Y 'l pagés després de mirarse 'l un petit rato,
li diu:

—Vaja, vaja, n' hi donaré dinou quartos y mitj y no diga res que ja es prou pagada.

T. DE REUS.

Preguntava un capellá á un noy:

—Escolta, noy ¿lo fill es Dèu?

—Sí, pare.

—¿L' Espirit Sant es Dèu?

—Sí, pare.

—¿Lo pare es Dèu?

—No, pare; 'l pare es manobre.

A. PALLEJÁ.

En una Institut de segona ensenyansa:

—¿Quants anys tens? pregunta 'l catedràtich á un alumno de primer curs de llatí.

—No ho sè pas, respon lo xicot: quan me vaig matricular ne tenia déu y mitj y may més n' hi guanyat cap.

J. CONTE LACOSTE.

La Flora va fugir ab un xixaretlo.

Son pare per fi va trobarla y va dirli:

—Com es que te 'n vas anar ab aquell gomós.

Y la Flora va respondre:

—Ay pare: la goma enganxa molt.

M. L.

LA ESTRELLA DE BARCELONA.

Diu que ja ha aparegut l' astre que ha de durnos tant treball .. Jo opino que al cap de-vall será .. lo que tase un sastre.

LAS TARJETAS.

¡Las maleheixo!

Ab tot lo cor las detesto. Las considero pera mí com una plaga que després de las sogras cauhen sobre 'l pobre individuo condemnat á soportar las miserias d' aquest món.

Mirins'ho pèl costat que vulgan, trobarán que aquestos trossets de cartolina en los que ab més ó menos pretensions s' hi dibuixa 'l nom del subjecte, son inconvenients á tot serho.

Comensin per l' *inconvenient* d' haverse de gastar quatre pessetas en ferlas fer (jo las gasto d' aquesta classe), segueixin pera portar diners sempre, porque l' home que gasta tarjeta, en los temps que corrém, se considera que tè un ral sobrer pera pagar un café al primer amich que se li presenti, y acabin per gastar l' indispensable tarjetero, procuranhi guardar algun bitllet de banch á l' objecte de que fassi 'l cop quan l' obrin.

Gastant aquest cartronet es d' absoluta necessitat tenir un pis bèn amoblat. Supósinse que un día emprenen un viatge y que pèl camí coneixen y 's relacionan ab un individuo: ab lo rey, per exemple, y qui diu ab lo rey, ab la seva dida ó bè ab lo sant Pare. Al despedirse bè los hi entregarán sa tarjeta oferintlos'hi la casa.

En la incertitut de si aquestos los hi tornarán la visita ¿trobarán lògich rébrels al dessobre un catre ó bè assentats en un bagul?

Jo, una vegada, anant de viatge, vaig coneixer á un general retirat. Nos ferem molt amichs y al despedirnos me va demanar ma direcció.

Nos cambiarem las tarjetas y 'ns allunyarem. Mesos després vaig sapiguer, que usant mon nom havia demanat un xocolate en la fonda en que m' hospedava.

En altre ocasió també una tarjeta mèva, sense que jo ho sapiguès, va servir pera colocar á un capellá.

La mèva sogra las utilisa pera anyadit del monyo.

Miradas per altre costat també tenen sos inconvenients.

En un desafío las tarjetas van á la vanguardia; son lo *quant* dels *gladiadors* per més que molts d' aquestos utilizan guants sense parella y comprats als encants.

Una tarjeta al felicitar á un amich ha d' anar acompanyada d' un ramillete ó d' un bon regalo.

Si s' entrega á una dama, s' ha de perfumar molt bè y s' ha de tancar sense embrutarla per cap costat.

Quan van de visita han de procurar portarne y cuydar de doblegarla porque aixís com aquell sabi ab los péus coneixia las qualitats d' una persona, nostre *beau-monde* ab las tarjetas acrisola la reputació d' una familia.

Una tarjeta mal donada pot ser la causa d' una desunió y d' un afront en presencia de la societat.

—¿Que no?

—Donchs proba *al canto*.

Tenia jo vint anys: l' edat de las ilusions y l' época en que l' amor se dessenrotlla com un ministerial en lo presupuesto.

Estava á punt de casarme y pera despatxar los documents de la dona tinguí de anar cap á Fransa.

Lo dia del despidio la promesa 'm digué tota afigida:

—No me 'n fassis cap; vesten, pero torna.

No era mon desitj allunyarme del seu costat. Enamorat de veras, entregat en cos y ánima á aquella xicota, 'l mèu darrer pensament era *fre-girli*, per més que ja comensès á estar *cuyt* de la sogra, digna de figurar en un museo d' artilleria.

Lo tren va arrencar y 'm quedí sol dins d' un wagó de primera.

B^a, sol, *considerando*: sol com á home. No havia reparat en una elegant dama que en un costat del cotxe 'm mirava de fit á fit.

Vaig sentarme y treguí un diari.

Ella somriguè y moguè 'l cap ab coquetèria, com volguent dir: *Qu' ets ase*.

Lo tren volava: atravessava túnels, relliscava pels marges, atravesava abismes...

—Escolti, 'm preguntá la vehina després d' una llarga estona de silenci. — Sab alguna fonda recomenabla en...

Heime a l'...

...a l'...

...a l'...

...a l'...

...a l'...

...a l'...

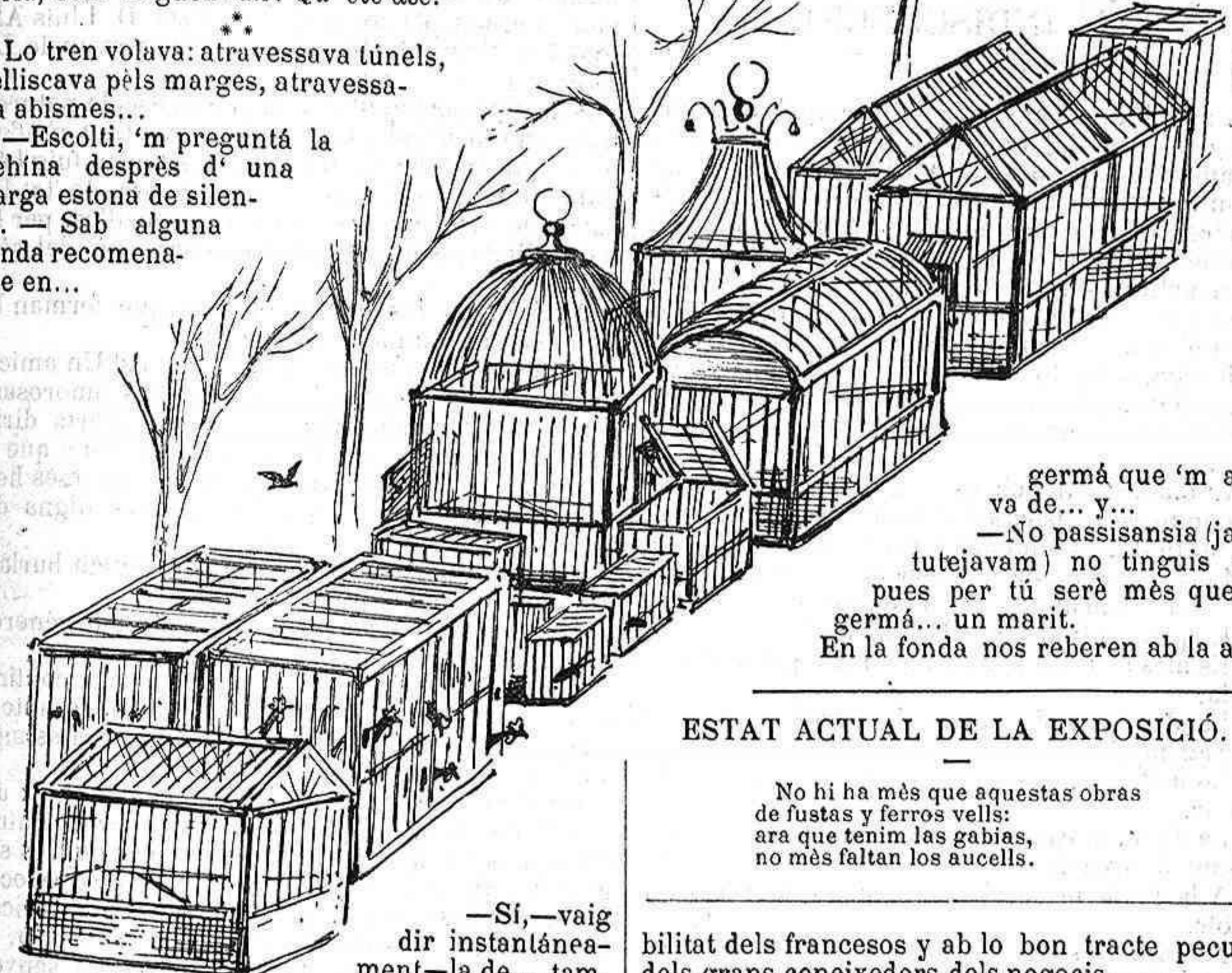
...a l'...

...a l'...

se deya ma conquista) y comensava á estimarla ab lo foch dels vint anys y ab la llibertat d' un solter.

Arrivats al peu del hotel, me digué:

—Si no 't fos molestosa y 'm volguesis acompanyar. Tinch d' esperar á un

germá que 'm arri-
va de... y...

—No passisansia (ja 'ns tutejavam) no tinguis por, pues per tú serè més que un germá... un marit.

En la fonda nos reberen ab la ama-

ESTAT ACTUAL DE LA EXPOSICIÓ.

No hi ha més que aquestas obras de fustas y ferros vells: ara que tenim las gabias, no més faltan los aucells.

bilitat dels francesos y ab lo bon tracte peculiar dels grans coneixedors dels negocis.

—¿Son matrimoni vostés?—me preguntá l' amo tranquilament y procurant baixar los ulls pera simular no conèixer ma turbació.

Vaig estar un moment sense saber que dir.

—Ah, sí, casats de nou—féu ell sense esperar la resposta—Mosso, pórtals al 17, un bon quarto, bonas vistas y...

La Maria reya y aparentava estar satisfeta. Jo callava y m' alegrava que ella consentís en passar per ma dona.

Entrarem al quarto rihent com dos bojos.

Al poch temps trucá un criat.

—¿Lo seu nom?—me diguè.

Li vaig donar una tarjeta.

—¿Y la senyora?—insistí.

Ella va inscriure son apellido al peu de mon nom.

L' endemá al dematí en los diaris del poble al donar compte dels forasters arribats s' hi llegia: «Ahir arribá á aquesta *saison thermale*, lo dis-

—Sí,—vaig dir instantáneament—la de... també jo 'm dirigeixo allí.

—Tambè—replicá, mostrant uns ulls negres y lluhents—¡quina casualitat!—

—Ja ho diu lo ditxo: las personas se troban que las montanyas no.

—Ah, ¿vol dir que nos havém trobat?—va continuar, rihent d' un modo entussiasmador y apoyant lo cap en lo respaldo del mèu asiento.

Lo tren llavors atravessava un túnel. Per una mala inteligencia ó providencialment s' havian descuydat d' encendre 'l llum del cotxe y....

—Fins aquí—dirán vostés—no hi sabém veure lo paper que las tarjetas hi jugan.

—¡Callin! ¡No s' impacientin que 'l litógrafo las está acabant! Ja veurán com hi jugan y de valent.

A mitja nit arribavam en un dels pobles de Fransa, célebre per sas ayguas y no menos distingit per la reputació que gosa entre la societat d' istiu.

Nos haviam fet molt amichs ab la Maria (aixís

tinguit jove M.... (mon nom) acompanyat de sa bella y elegant senyora, M....

Duas senmanas més tart, abandonat de la Maria y escurat de butxacas, arribava tot sol á Barcelona.

Tot seguit vaig dirigir-me á casa la xicota.

No vaig tenir ni temps de trucar.

La sogra havia enganxat en la porta, la gaceti-lla del diari francès, ab aquesta post-data, escrita per la novia:

Vos desitjo molts anys de felicitat.

J. REIG VILARDELL.

UNA INDISCRECIÓ.

Un amich meu pensaba publicar un llibre titulat *La Dona y l'Amor*, y ab tal idea demanava pensaments, á propòsit, á tot bitxo vivent. A mi 'm féu l' encarrech no sols de que escrigués alguna coseta sinó de que procurés fer cullita de pensaments entre 'ls meus amichs. L' altre dia per casualitat vaig trobar l' aplech de las cosas que varem escriure llavoras, y com es bastant curiós é inèdit, se m' ha ocorregut lo capritxo de publicarho, si bè ho deixaré tot anónim, perque alguns dels autors son casats y potser las sèvas donas 'ls hi arrencarian los ulls.

Allá van:

—L' amor platnóich es com lo fret que segons nos demostra la física no existeix essent tan sols una cantitat més ó menos forta de calor.

—Lo primer amor es respecte de l' ànima lo que 'l sarampió al cos, s' ha de passar.

—Lo petó es l' absentia del amor.

—Es més facil conseguir una dona que desferse d' ella.

—La dona propia ofereix lo perill de poguer esser agena.

—Lo matrimoni es un guió en la gramática de l' amor.

—La dona, al casarse, tè la mateixa alegria que l' home al enviudar.

—A la taula prefereixo á la dona, una perdiu ab cols.

—No hi ha res tan fret com un tros de lava apagada, ni res tan ruent com lo ferro blanch y roig. Aixó nos explica los xascos que 'ns empertem tractanse de la dona, quan donem massa importancia al color de son rostre.

—Lo matrimoni desde el celibat se veu com una cova fonda desde un espay plé de llum.

—Los casats forman entre ells com una masoneria y quan alaban massa 'l seu estat se 'ls hi vehuen las cartas.

—Ab lo matrimoni passa lo mateix que ab l' anada á Filipinas. Alguns ne tornan, la major part hi deixan la pell (la proba es que hi ha més viudas que viudos), molts ne parlan mal, y altres que 'n parlan bé, portan en la cara las senyals de la disenteria sense adonarsen.

—Qui 'm ha dit més mal del matrimoni han sigut las donas casadas.

—Lo pobre marit pot arribar á sufrir lo ridícul póstumo. Quan una viuda la corra ab algú, 'l mon somriu pensant en lo mort y fent suposicions més ó menos aventuradas mirant cap endarrera.

—En lo matrimoni hi ha tres llunas: la de mel, la de celos y la de fástich....

Un altre dia continuarem. Y perdonin ara 'ls meus amichs la meva indiscreció, en gracia del anonim que acompanya sos curiosos pensaments.

FREDERICH RAHOLA.

LLIBRES.

HISTORIAS CORTESANAS.—DOS CARTAS.—LA MUJER DEL TENORIO —LA CONFESIÓN.—DOS NOCHES BUENAS, per D. LUÍS ALFONSO.

Quatre obretas narratives, de color, sabor y carácter madrilenyo, que per aixó van compresas ab lo nom genèrich de HISTORIAS CORTESANAS, forman un volúm imprés ab elegancia y ab elegancia escrit pèl conegut periodista D. Lluís Alfonso, antich redactor de *La Epoca* y avuy de *La Dinastia*.

Sense pagar tribut á la moderna escola naturalista, que busca ab preferencia l' exactitut gráfica en lo que descriu ó narra, lo Sr. Alfonso fuig hàbilment de tota digressió empalagosa, de tot lirisme de cliché, y resalta per la senzillés, per la naturalitat y sobre tot per la correcció del seu istil.

Aixó fa que las quatre obretas que forman lo tomo se llegeixin á crema-dent.

¡Son tant interessants las *Dos cartas*! Un amich ausent confia al amich sas venturas amorosas, sense sospitar que aquell á qui va la carta dirigida ha passat á ser l' espós de la dona que li otorgava ls seus favors. ¡Quina planxa més homérica, més original, y sobre tot més digna de la novela!

Las tres rallas de contestació del amich burlat, diuen més que molts páginas.

La mujer del Tenorio es un quadret de género, primorós.

En *La confesión* hi ha tota una novela, continguda en menos de vint planas. Un altre autor, aficionat á amplificacions, n' hauria escritas més de 200.

Finalment *Dos noches buenas*, constituheix un parell de quadros que forman *pendant*. ¡Quina diferencia en las costums, en l' espay de tres sigles! Lo quadro de 1584 tè color y sabor d' época; 'l del any 1884 es una caricatura, perque caricaturas son los personatjes que integran l' acció.

Los recomanén de debó lo llibre del senyor Alfonso: es curt perque tot ell es quinta-essencia. No son los escriptors que més valen los que més enrahonan: gran mérit es, pèl contrari, dir molt en pocas planas, y dirho bè, ab claretat, ab acertada expressió y despertant y sostenint sense esforços l' interés del lector.

RETAZOS —*Poesias festivas de José Rodao*. Forma un petit folletet imprés á Segovia. Desde aquí y aixó que Barcelona dista algunas lleguas de aquella ciutat, patria de 'n Martinez Campos, se descubreix que l' autor es jove, y s' ha de reconeixe que no li faltan disposicions pèl cultiu de la poesia festiva.

TUTTI CONTENTI.—No 's tracta de cap obra italiana, sinó de una comedieta catalana, en un acte y en vers original de D. Ramon Surinyach Baell, estrenada en lo Teatro Romea, ahont continúa representantse ab éxit.

LOS GUERRILLEROS DE 1808. (Segon reparto).—L' obra del Sr. Rodríguez Solís, de qual aparició

PLAGAS (per J. Pellicer Monseny).

La rata de sagristia
que 's confessa cada dia.

Periodista-dromedari,
atrassat y reaccionari.

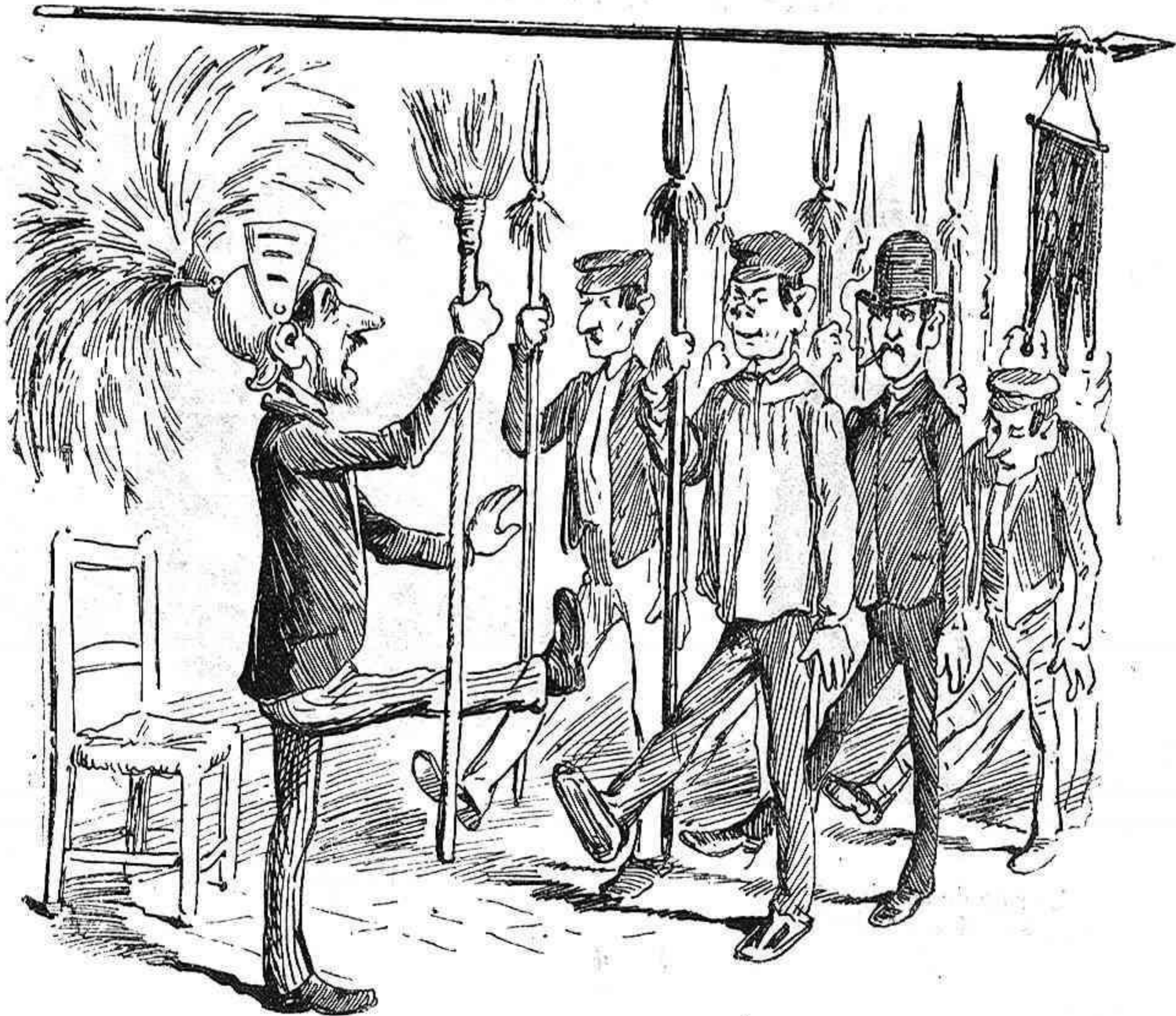

Un interessant burot,
que punxa... tot lo que pot.

Un empleat del Estat,
modelo d' activitat.

PREPARATIUS PER LA SENMANA SANTA

Aprenquin ben bé aquest gesto
y no aixequin tant las patas,
ó sinó, en lloch d' aplaudirnos,
potsè 'ns tirarán patatas.

varem ocupar-nos oportunament, continúa donant compte dels fets més culminants ocorreguts durant l' alsament nacional de 1808. Son objecte del segon repartó 'l crit de independència donat per las diverses comarcas espanyolas, la descripció de las guerrillas, miquelets, somatens, mossos d' esquadra y minyons, un estat comparatiu entre las forsas d' Espanya y Fransa y las primeras hassanyas dels guerrillers, tals com Juan Martín (el Empecinado), el Cura Merino y altres. En resúmen: un llibre popular y de caràcter patriòtich.

RATA SABIA.

PRINCIPAL.

LA CASAMENTERA, arreglo en dos actes, de...
No 'm preguntin de qui es: ni 'l públich va voler saberho, ni jo vaig tractar de averiguarho.
Aixís y tot hem de ser justos: lo públich del dilluns á la nit va mostrarse molt sever ab una producció que no es del tot dolenta. Es tot lo més

una obra ignocent, mansoya, sense malicia, un' obra en fi que no faría ruborizar ni á una monja de clausura.

Si, com altras produccions més inferiors, hagués tingut la fortuna de salvarse, era del cas cridar al autor á las taulas y tirarli un cucurutxo de dulces.

Dimars va presentarse 'l notable equilibrista Mr. Leclair, ja conegut per haver treballat en lo Circo Equestre.

Va verificar ab molta limpiesa alguns equilibris difícils, sent estrepitosament aplaudit.

LICEO.

Continúa aumentantse la llista d' artistas que 's presentarán per Pasqua

Al tenor Gayarre ja hi poden afegir la Kupfer y la Pasqua y 'ls barítonos Verger y Blanchard.

Sr. Bernis, d' aixó se 'n diu enténdrehi.

CIRCO.

¿Saben que la Norma cantada per la Ferni, recorda 'ls bons temps de la música de Bellini? Desde avuy á aquesta cantant ja pot dírseli eminent, sense perill d' exagerar. ¡Y ab quin brillo va embestir lo paper de protagonista y quins efectes ne va treure! Las dificultats, com si no existissen per ella y en cambi de bellesas, demanin.

PREPARATIUS PER LA SENMANA SANTA.

Aquí 'ls tenen conversant
y renegant de la vida,
mentres esperan l' instant
de la triunfal sortida.

La de Sancti va secundarla molt bè. ¡Llástima que 'l tenor no tingués prou forsa!

ROMEÀ.

La parodia *Baralla de pescateras* de 'n Molas y Casas, es ingeniosa: l' acció del drama *Batalla de reynas*, transportada á la Barceloneta está molt bè compendiada, tè tipos bè dibuixats, principalmente lo del gitano y escenas com la dels municipals, que va valer al autor ser cridat á las taulas.

Al final de l' obra nova cridada y aplausos.

CATALUNYA.

EL SALTO DEL TORRENTE. L' acció podria passar també en terra plana, sense necessitat de torrents, ni de salts d' aygua, ni d' altres accidents naturals. Pero 'l públich vol decoracions, demana sorpresas y l' autor de la *Portera de la fàbrica* y de *Maria Menotti*, amable y condescendent, no las hi escatima.

Vels'hi aquí que una vegada era un coronel, anomenat Erik, codiciós de la fortuna del seu germá, y per obtenirla.....

·Pero ¿y ara que 'n treuria d' explicarlos tot l' argument, si no tinch la seguretat de ferho de una manera completa, dintre del curt espay de que dispo? Son moltes las cosas que passen durant los sis actes del drama; pero son moltes més encare las qu' explican y relatan los personatjes que suman un sens fi; aixís es que per mica que 's descuidin, perden lo fil de l' acció y bona nit viola.

La producció no dissimula 'l seu origen; procedeix segons m' han dit de una novela alemana de Gray Nich, titulada *Blac-Donald el bandido*; pero en lo drama 'l bandoler no es més que un personatge secundari.

Lo personatge principal es *Estela*, una nena abandonada que, vestida de xicot, s' ha criat entre 'ls pillets á Nova York, y que una vegada

recullida es una minyona intrépida que realisa las més estupendas aventuras, monta á caball, se dedica á la cassa, s' escapa de grans perills, tantant als seus perseguidors dintre de un quarto, robant després lo caball de un capitá de lladres, enfonzant á aquest en un subterrani, per medi de una trapa miraculosa, y per fi salvant á un jove cloroformisat á qui uns malfactors havían ajegut sobre la línea de un ferro-carril, pochs moments avants de passá 'l trén.

Lo públich, que á penas se fá cárrech del móvil dels demès personatjes, lo públich que difícilment s' explica 'l perquè de molts crims y maldats que constituheixen lo nervi de l' acció, segueix ab interés las entremaliaduras d' Estela, que ha trobat en la senyora Mena una intérprete intel·ligent.

Entre 'ls demès actors sobressurt lo Sr. Capdevila, que fa un *negrito* que s' emporta las riallas y 'ls aplausos de la concurrència.

Encare que no todas las decoracions secundarias sigan apropiadas, la del acte quint, que figura un torrent saltant per las rocas, y que ademés presenta 'l pás de un tren, produheix un gran efecte y acredita l' intel·ligència y l' art del senyor Chia.

L' autor de l' obra Sr. Moreno Gil va ser cridat á las taulas diferents vegadas.

Com la producció está dividida en deu quadros, á un que li preguntavan:

—Digas ¿qué te 'n ha semblat de *El salto del torrente*?

Va respondre:

—Una novela per entregas en deu repartos.

NOVEDATS.

Diumenje al vespre va representarse 'l drama *Los pobres de Barcelona*, alcansant bon éxit.

Existían los pobres de París y de Madrid; just es donchs que hajan sortit també 'ls de Barcelona, qu' en materia de pobres, no es lícit quedarnos endarrera.

UN ECO.

A París s' ha estrenat un vaudeville, titulat *Durand et Durand*.

Se tracta del pare de una nena rica, gran admirador de las celebritats, de tal manera que no casará á aquella sinó ab un home célebre. Se li presenta un Albert Durand, adroguer, y confontentlo 'l pare ab un altre Albert Durand, advocat de molta fama, li entrega la ma de la seva filla.

Realisat lo matrimoni 'l pare está que no hi veu de cap ull.

—S' ha realisat, diu, lo desitj més gran de la mèva vida, ser sogre de un home célebre; tenir per gendre á un famós advocat á un home, en fi, que si s' empenya 'm demostrará que un y un fan tres.

Y 'l nuvi li respon:

—Antes de un any, ey, si la mèva senyora m' ajuda.

∴ En la mateixa obra hi figura una criada qu' está expolsant una galeria de retratos de celebritats, y encarantse ab un d' ells, després de passarli 'l plumero, li diu:

—¡Uy mestre! ¡Quína cara més seria! ¡Que 'n devías fer poca de broma ab la criada!

N. N. N.

Á LA MEVA ESTIMADA.

Molt estrany jo trobo noya que m' preguntis perque estich d' un quan temps á aquesta part tant sech, tant groch y tant prim, sent aixís que tú mateixa sabs la causa de allá ahont ix. Tú sabs molt bè que t' estimo que mon cor es un caliu alimentat per la flama de tos ulls brillants y vius, per ta cara qu' es la cara més bella que al mon he vist, per ton rostre qu' es de Verge, per lo tèn parlar tant fi, per ta boca petonera, per ton cos bonich y prim, per ta cabellera rossa, bonica ma, y peu petit, y per últim es la causa de estar jo, tant magre y prim lo fumarme cada dia set ó vuit escanya-pits.

BARRIE.

Repichs de campanas, una música tocant fins á reventarse, comissions á desdir, cotxes y carretellas... ¿Qué passa? ¿Quí es que arriba?

¿Lo fill de Dèu?

No: Jesucrist va entrar á Jerusalem montat en una humil somera.

Lo personatge qu' entra á Barcelona, rodejat de tanta pompa, y en mitj de tanta gatzara no es Jesucrist; es lo bisbe Catalá.

Jesucrist al entrar á Jerusalem portava la salvació de la humanitat; en quan al bisbe Catalá... ja veurém lo que porta.

D. Jaume ha passat una temporadeta á Madrid, en companyia de D. Manuel Girona, ab motiu de la fatxada de la Catedral.

Ja saben vostés tota la historia de la ditxosa fatxada... es á dir, de la fatxada y del polissón, ó sigan aquellas sis casas, situadas al darrera de l' edifici, en los carrers de la Pietat y del Bisbe.

No ignoran tampoch que avants que la Academia de Sant Fernando haja pogut examinar y aprobar lo projecte de fatxada, 'l govern de 'n Sagasta publicava una real ordre, exceptuant las citadas casas de la desamortisació, á pretext de que havían de construhirse algunas dependencias de la Catedral.

De manera que mentres lo de la fatxada, qu' es la salsa de la cosa, encare está per aprobar, las sis casas, que son sis palpisos de primer ordre, ja están guisats y en poder de D. Jaume

D. Manuel Girona diuhen que s' ha quedat com qui véu visions.

—Pero, D. Jaume, miri que l' idea de incautarse de las sis casas, vaig concebirla jo ¿Qué no se 'n recorda?

—Y li dono las gracias

UNA REFLEXIÓ.

—¡Las gracias!... — Las gracias se donan després de menjar y jo aquí no menjo res

—Pensi que ara som á la Quaresma... Dejuni. dejuni, que Déu Nostre Senyor li tindrà en compte.

—Es á dir que vosté s'entorna á Barcelona, ab la real ordre que li assegura la possessió de las sis casas concebudas.

—Exactement.

—¿Y jo aquí que faig?

—Vosté entenguis ab los senyors de la Academia de Sant Fernando y procuri que li aprobin la fatxada... Entretenguis, entretenguis, que jo ja tinch lo que desitjava. Vaja, estiga bonet, D. Manuel, y un' altra vegada quan vulga tractar ab gent de iglesia lliguis bé las espartenyas.

En efecte, deixar á don Manuel Girona ab un pam de nás, es lo que no s'havía vist fins ara.

D. Manuel, segons informes, diuhen qu' exclamà:

—Un home més llest que jo... y un home de sotana... ¡Quí no s'havía de creure que la sotana l'entrabancarà!

Ara comprench lo de la música, lo dels repichs de campanas, lo de las comissions y lo de las carretetas.

No entrava á Barcelona 'l bisbe Catalá. Qui entrava á Barcelona era 'l vencedor de D. Manuel Girona.

Dilluns al vespre gran saragata en lo carrer del Beato Oriol.

Un capellá foraster marxava alegrement en companyia de una *momentánea* de las moltas que habitan per aquells encontorns.

Tal vegada tractava de convertirla... d' ensenyarli alguna cosa edificant... ¡Quí sab Mare de Déu!

Darrera de la parella, gran corriolada de gent, y á lo millor uns quants polissons que...

—¿Devían emportarsen al escandalós capellá?

—No cá, 'ls polissons van arremetre á cops de sabre, contra 'l públich.

—¿De veras?

—Y donchs ¿qué havían de fer? Protegir la religió del Estat y defensar á una industrial que paga religiosament la contribució que li senyalian.

Sembla que dintre de poch temps quedarà suprimida l' alcaldía de Barcelona.

Ara no 's desconsolin, no perdin lo color, no temin per D. Francisco de Paula.

A falta d' alcaldía tindrém prefectura; á falta d' alcalde tindrém prefecte... y ¿qui tè las patillas de don Francisco per ocupar la prefectura?

—¡Ah! sentaixís, *perfectament*.

Si no fossin aquets diaris y aquest públich baladrè y aquets governs pocas penas... ¡qué n'estariam de bé!

Dijous havia de inaugurar-se en l' Associació catalanista d' excursions científicas una exposició de grabats de autors catalans.

Un mano va presentarse al conserje de la Associació, preguntantli:

—Que també donan premi?

—Perque, qué teniu algun grabat per exposar?

—Home que no 'm veu? Si s' ho valgués, m' exposaria jo mateix.

En efecte, 'l que aixó deya tenia una cara que semblava un garbell.

Un pobre infelis que aquests dias de pluja va aventurarse pèl tros de Ronda, situat darrera de ca 'n Gibert, al veures y atascat ab fanch fins á jennoll, exclamava:

—Aixó es enganyá al públich. ¡Al menos avants no s' hi podia passar!

¿Qué hi ha respecte á l' Exposició universal?

Fa ja tres senmanas que ve anunciantse de un dia al altre l' arribada de D. Francisco, y don Francisco no arriba.

Necessita tornar ab las mans plenas de projectes, siquiera per justificar los gastos de fonda y viatge.

Pero repeteixo: ¿qué hi ha respecte á l' Exposició universal?

Per pendre informes, agafó 'l *Barcelonés*, y en sustancia trobo lo següent:

Que pròptem s' presentarà á las Corts un projecte de ley: que la fórmula convinguda conté tres parts:

Primera: consignació de dos milions á carrech del Tresor, destinats á l' Exposició.

Segona: lo Tresor se reintegrará de la suma que anticipa á carrech dels beneficis líquits que s' obtingan.

Tercera: si no resultan beneficis, l' Ajuntament de Barcelona pagarà 'l 75 per cent del anticipo á plassos anuals del 15 per cent.

Tot aixó es lo que ha pogut arrancar lo cerimóns D. Francisco, dels seus amichs de Madrit.

Ara pregunto jo: ¿té Barcelona cap necessitat de contreure deutes pèl gust de que 'l seu arcalde se lluheixi?

¿Se troba Barcelona en lo cas de tenir de enmatllevar diners al Estat?

Y además, y aixó es lo interessant: ¿Pot l' Arcalde per si sol, acceptar compromisos de aquesta especie, sense l' aprobació de l' Ajuntament y de la Junta de vocals associats?

¿Al meu modo de veure no hi ha necessitat de imposarse tals sacrificis y de corre tals perills, per una cosa tant petita.

—Qué diu, gat, que l' Exposició universal es una cosa petita?

—Es que aquí 's tracta de l' Exposició universal de la vanitat de D. Francisco.

Va celebrar-se l' altre dia al Saló de Cent una junta de vocals associats, baix la presidència de don Ignaci, y per cert que 's van dir coses molt crespas.

Va parlar-se de raspaduras en los llibres de contabilitat, de falta de comprobants y altres hermosuras per l' istil.

Ara comprench perque de Barcelona 'n diuen «la ciutat dels comptes.»

Al terminar la sessió, D. Ignaci va formalitzar-se, donant ordre als massers de que no deixessen moure á cap dels presents, avants de firmarse l' acta.

Ab una mica més los envia al llit sense sopar, ó á dormir descalsos sota la teulada, com á las criaturas que no fan bondat.

De repent s' aixeca 'l Sr. Gassull y 'l masser tracta de interceptarli 'l pas.

Lo Sr. Gassull:—Digui al Sr. President que vaig á...

Las riallas del públich no van deixar entendre ahont es que anava 'l Sr. Gassull, pero sembla qu' era á una cosa molt urgent..... molt *necessaria*.

Y aquí de D. Ignaci:

—Millor, que no firmi: la sèva firma al costat de la mèva destorbaria.

Lo Sr. Gassull, per acabar de donar caràcter á una sessió tant bufa, havia de completar la festa, enviant un agutzil ó porter al president, ab lo següent recado:

—Diu lo Sr. Gassull que necessita un paper, y si vol fé 'l favor d' enviarli l' acta.

Ha mort á Madrid l' actor D. Julio García Pareño, fill del malaguanyat primer actor don Joaquim.

Cosa rara. D. Joaquim era ja vell y feya encare galans joves; en cambi D. Julio, desde que va trepitjar las taulas, feya barbas.

Y, naturalment, quan treballavan plegats, moltes vegadas lo fill feya de pare del sèu pare.

Massini treballarà en lo teatro Colón.

Y á propòsit, Colón, ab descubrir l' América no va arribar á guanyar una suma tant considerable.

Colón morí en la indigencia
plé de penas y dolor:
entre Colón y un tenor
¡no hi va poca diferencia!

Si pasan pèl carrer de la Ciutat, detúrints davant del pati dels comuns dipòsits y veurán á uns quants galifardeus que ab barras á la mà, en forma de samalés, s' entretenen evolucionant, silenciosos, graves, serios, impertérrits.

L' altre dia, un inglés ho estava contemplant y deya:

—¿Ser esa, una casa de locos?

Y un transeunt li va respondre:

—No, mister, son los armats que s' ensejan.

A Fransa, s' ha vist una causa de un noble tro-

nat que després de casarse ab una dona rica, va clavar un tiro al sèu sogre.

Era un noble complert.

Un detall. Apenas casat, va sustraure 54 mil franchs del dot de la sèva dona, pera enviarlos á una antiga *querida*.

Lo president del tribunal, va preguntarli:

—En que vareu invertir los 54 mil franchs del dot de la vostra dona?

Y ell va respondre ab molta barra:

—En pagar un deute de honor.

¡Quins nobles!

Son marit y muller, aquesta molt devota y dormen en llit diferent.

Ell observa que la cambrera fa 'l llit de ella, posanhi dos cuixins.

—¿Y ara que fas Marieta? diu lo marit. ¿Que no sabs que aquí á casa dormim apart?

—Oh la senyora m' ha donat ordre de posar dos cuixins.

—¿Ella?

—Sí, senyor: com que som á la Quaresma, diu que vol mortificarse.

Dos fadrins parruquers. fills l' un de Reus y l' altre de Tarragona, s' están disputant sempre sobre las ventatjas de sas respectivas poblacions.

Lo dia 22 de cert mes lo tarragoní reb una carta de casa sèva, fetxada per equivocació 'l día 23, y encarantse ab lo reusense, li diu:

—Eh tú ¿qué 't sembla? Aquí tens una carta de Tarragona l' han escrita demá y avuy li rebuda jo.

—¿Y qué! respon lo reusense, si te l' haguessin escrita de Reus, ja la haurias rebuda ahir.

Lo procurador á un estadant:

—Mestre, vosté está endeutat de tres mesos y l' amo de la casa 'l tirarà al carrer.

—Home, aixó si que 'm fastidia. Díguili una cosa al amo de la casa.

—¿Qué vol que li diga?

—Que m' estimaria més mil vegadas que 'm pujés lo lloguer.

—Uy, D. Sebastiá, quina tos que t' tant *seca*.

Y D. Sebastiá respongué:

—Ja se sab... ab aquessas *humitats*.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Pe ta-ca.*
2. ID. 2.ª—*Ar-gent-viu.*
3. ANAGRAMA.—*Canta-Tanca.*
4. SINONIMIA.—*Promesos.*
5. TERS DE SÍLABAS.—*VALL CAR CA
CAR DO NA
CA NA RIAS*
6. INTRÍNGULIS.—*Portal.*
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Bordeta.*
8. GEROGLÍFICH.—*Qui no t' un all t' una seva.*

ANUNCIOS

Obras de D. P. A. de ALARCON

- NOVELAS CORTAS.—1.ª serie (con retrato y biografía del autor): CUENTOS AMATORIOS.—2.ª serie: HISTORIAS NACIONALES.—3.ª serie: NARRACIONES INVEROSIMILES. 3 tomos 8.º á Ptas. 4 cada uno.
- EL ESCÁNDALO.—1 tomo 8.º, Ptas. 4.
- LA PRÓDIGA.—1 tomo 8.º, Ptas. 4.
- EL FINAL DE NORMA.—1 tomo 8.º, Ptas. 4.
- EL SOMBRERO DE TRES PICOS.—1 tomo 8.º, Ptas. 3.
- COSAS QUE FUERON, cuadros de costumbres, 1 tomo 8.º, Ptas. 4.
- LA ALPUJARRA.—1 t. 8.º voluminoso, Ptas. 5.
- VIAJES POR ESPAÑA.—1 tomo 8.º, Ptas. 4.
- EL NIÑO DE LA BOLA.—1 tomo 8.º, Ptas. 4.
- JUICIOS LITERARIOS Y ARTÍSTICOS —1 t. 8.º, Ptas. 4.
- EL CAPITAN VENENO.—HISTORIA DE MIS LIBROS.—1 tomo 8.º, Ptas. 3.
- POESIAS SERIAS Y HUMORÍSTICAS, seguidas de EL HIJO PRÓDIGO.—1 tomo 8.º, Ptas. 4.
- DE MADRID Á NÁPOLES.—2 tomos 8.º, Ptas. 8.
- DIARIO DE UN TESTIGO DE LA GUERRA DE ÁFRICA.—3 tomos 8.º, Ptas. 9.

EL CANTAR DEL ROMERO

LEYENDA EN VERSO Y ORIGINAL

DE

D. JOSÉ ZORRILLA

1 tomo 8.º, Pesetas 3.

LAS TIENDAS

DIÁLOGOS HUMORÍSTICOS

POR

CARLOS FRONTAURA

con un prólogo de ANTONIO DE TRUEBA

1 tomo 8.º, Pesetas 3.

DERECHO CÓMICO CONYUGAL

Libro indispensable antes de la boda, en la boda y sobre todo después de la boda, por **CONSTANTINO GIL**, 1 tomo 8.º, Ptas. 3.

EL MONIGOTE

FOR

CONSTANTINO GIL

1 tomo 8.º, Pesetas 4.

NOVEDADES

UNA MUJER CELOSA

POR

EMILE RICHEBOURG

1 tomo 8.º, Pesetas 2.

HISTORIAS CORTESANAS

por **LUIS ALFONSO**

DOS CARTAS

LA MUJER DEL TENORIO. — LA CONFESION.
DOS NOCHES BUENAS

1 tomo 8.º, Pesetas 2.

¿QUÉ ES LA ADIVINACION?

POR EL ADIVINO

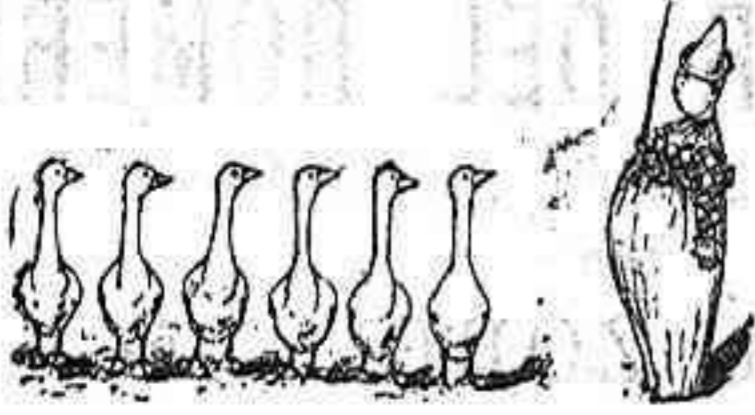
STUART CUMBERLAND

1 cuaderno 8.º, Pesetas 1.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútu, ó bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgen rebaixas.

MODERNA INSTRUCCIÓ MILITAR.

(APLICADA Á LAS OCAS.)

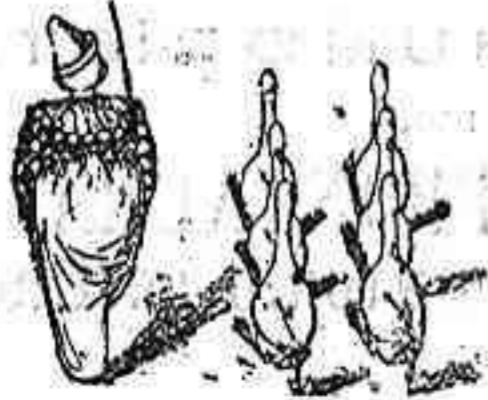
¡Vista á la izquierda!

Marchen! Uno, dos; uno, dos; uno, dos; uno, dos...

¡Alto!

¡A dos de fondo, marcando el paso!

En columna á la derecha... ¡Marchen!

Media vuelta... ¡Marchen!

¡Alto! Alinear...!

En su lugar! Descansen!

Rompan filas... y campí qui puga.

XARADAS.

I.

Es un arbre ma *primera*
que al govern pots comparar
no més per los fruits que dona:
dos-tercera un animal;
una planta *prima-terça*
y home de mar lo *total*.

FRASCUELILLO.

II.

Part del cos es la *primera*
y la *dos* un animal,
un signo *inversa tercera*
y un dipòsit mon *total*.

ROMA ESPINAT.

ANAGRAMA.

Un día un valencianot
me volfa fer comprar
total molt dols per dinar
y 'l vaig enviar á la *tot*

A. RUBERT.

MUDANSA.

La *total* que tè la Tana,
qu' es un bonich animal,
quan *tot* alguna *total*
se la menja sense gana.

JOANET DE BERGA.

TRENCA-CLOSCAS.

REINA TIPÀ.

Formar ab aquestas llettras lo nom de un carrer de Barcelona.

A. RUBERT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Un partit.
- 9 8 4 9 1 2 6 9.—Clase de pintura.
- 3 4 5 7 6 6 9.—Heredera.
- 8 9 5 9 6 6.—Animal.
- 8 9 1 6 7.—Partit.
- 3 2 1 4.—Nació d' América.
- 3 2 3.—Nom d' home.
- 3 9.—Aliment.
- 4.—Vocal.

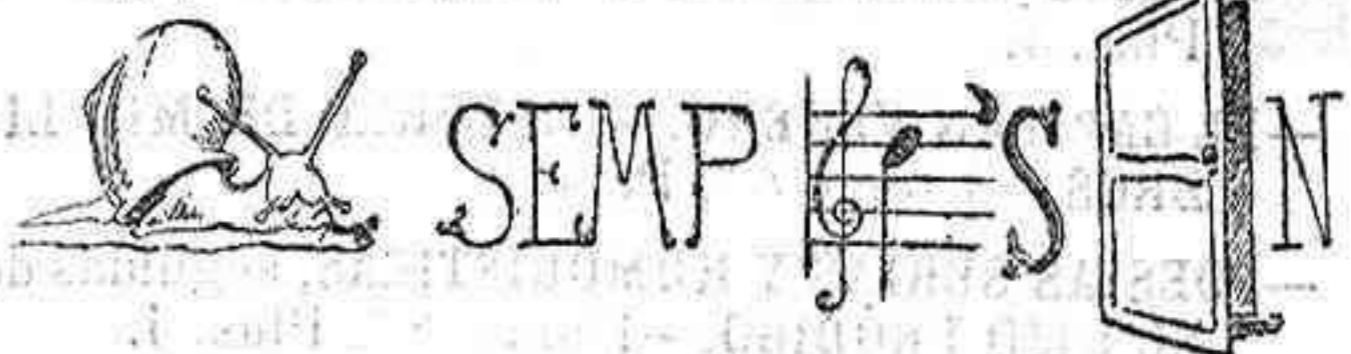
D. C. FERRER.

CONVERSA.

- Bona nit Anton.
- ¡Hola Paula, qu' has vingut tota sola?
- No que hi vingut ab la...
- ¡Ab qui dius?
- Búscaho, que no soch cap rellotje de repetició.

NAUJ SODLOR.

GEROGLIFICH.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.